Soldanella alpina (Alpenkwastjesbloem)

Foto: Gert Hoek

Nomenclatuur/Etymologie

De geslachtsnaam *Soldanella* is afgeleid van het Italiaanse woord "soldo", wat "munt" betekent. Dit verwijst naar de ronde vorm van de bladeren, die op kleine munten lijken. De soortaanduiding *alpina* verwijst naar de groeiplaats van deze plant, namelijk de Alpen. In het Nederlands wordt *Soldanella alpina* "Alpenkwastjesbloem" genoemd. Deze naam verwijst naar het voorkomen in de Alpen en de gekartelde bloemranden die op kwastjes lijken.

Taxonomie

De taxonomische classificatie van *Soldanella alpina* is als volgt:

- Rijk: Plantae (Planten)
- Stam: Embryophyta (Landplanten)
- Klasse: Spermatopsida (Zaadplanten)
- Clade: Bedektzadigen
- Clade: 'nieuwe' tweezaadlobbigen[1]
- Clade: Asteriden
- Orde: Ericales
- Familie: Primulaceae (Sleutelbloemfamilie)
- Geslacht: *Soldanella*
- Soort: *Soldanella alpina*

Synoniemen

Er zijn geen veelgebruikte synoniemen voor *Soldanella alpina*.

Variëteiten en Cultivars

Er zijn geen algemeen bekende variëteiten of cultivars van *Soldanella alpina*. Binnen het geslacht *Soldanella* zijn er wel andere soorten en cultivars die soms verward worden met *S. alpina*.

Familie

Soldanella alpina behoort tot de Primulaceae (Sleutelbloemfamilie). Deze familie omvat kruidachtige planten, vaak met wortelstokken of rozetten. De bloemen zijn meestal vijftallig en hebben vaak een buisvormige of klokvormige kroon. Bekende voorbeelden zijn sleutelbloemen (*Primula*), cyclamen (*Cyclamen*) en vedelbloemen (*Dodecatheon*).

Hoogte

Soldanella alpina wordt meestal 5 tot 15 centimeter hoog.

Bloemkleur

De bloemen van *Soldanella alpina* zijn paars tot violet, met karakteristieke gekartelde randen.

Bladkleur

De bladeren van *Soldanella alpina* zijn donkergroen, rond tot niervormig, leerachtig en vormen een rozet aan de basis van de plant. Ze zijn 1 tot 3 centimeter in doorsnede.

Bloeiperiode

Soldanella alpina bloeit in het vroege voorjaar, direct na de sneeuwsmelting, meestal van maart tot april.

Standplaats

Soldanella alpina groeit in het wild in de alpiene zone van de Alpen, Pyreneeën en de Balkan, op vochtige, humusrijke bodems, vaak in de buurt van smeltwater. In de tuin prefereert deze plant een koele, halfbeschaduwde tot schaduwrijke standplaats met een goed doorlatende, maar vochthoudende, humusrijke en licht zure tot neutrale bodem. Het is belangrijk dat de grond niet uitdroogt in de zomer en niet te nat is in de winter. Het is een geschikte plant voor rotstuinen, alpiene tuinen en koele, beschaduwde borders.

Herkomst

Soldanella alpina is inheems in de Europese gebergtes: de Alpen, Pyreneeën en de Balkan.

Soort Gewas

Soldanella alpina is een overblijvende, wintergroene, kruidachtige plant.

Vermeerderingswijze

Soldanella alpina kan worden vermeerderd door zaad of door deling. Zaadvermeerdering is een langzaam proces. Deling kan het beste gebeuren na de bloei.

Klimaatzone (USDA-zones)

Soldanella alpina is winterhard in USDA-zones 4 tot en met 8.

Insecten

Soldanella alpina wordt bestoven door insecten, met name door vliegen en bijen die door de nectar en het stuifmeel worden aangetrokken.

Bronvermelding

- https://nl.wikipedia.org/wiki/Alpenkwastjesbloem
- https://www.gardenia.net/plant/soldanella-alpina
- https://pfaf.org/User/Plant.aspx?LatinName=Soldanella+alpina
- https://www.groenrijk.nl/plantengids/plant/vaste-plant/soldanella-alpina

---

Samenvatting

Onderwerp	Beschrijving
Nomenclatuur	*Soldanella* (munt), *alpina* (uit de Alpen), Alpenkwastjesbloem
Taxonomie	Rijk: Plantae, Stam: Embryophyta, Klasse: Spermatopsida, Clade: Bedektzadigen, Clade: 'nieuwe' tweezaadlobbigen, Clade: Asteriden, Orde: Ericales, Familie: Primulaceae, Geslacht: *Soldanella*, Soort: *Soldanella alpina*
Synoniemen	Geen veelgebruikte synoniemen
Variëteiten/Cultivars	Geen algemeen bekende variëteiten of cultivars
Familie	Primulaceae (Sleutelbloemfamilie)
Hoogte	5-15 cm
Bloemkleur	Paars tot violet, met gekartelde randen
Bladkleur	Donkergroen, rond tot niervormig, leerachtig, 1-3 cm
Bloeiperiode	Vroeg voorjaar (maart-april)
Standplaats	Koele, halfbeschaduwde tot schaduwrijke standplaats, goed doorlatende, vochthoudende, humusrijke en licht zure tot neutrale bodem.
Herkomst	Alpen, Pyreneeën, Balkan
Soort gewas	Overblijvende, wintergroene, kruidachtige plant
Vermeerdering	Zaad, deling
Klimaatzone	USDA-zones 4-8
Insecten	Vliegen, bijen